

שולית הסנדלר

פולין

לפני זמן רב, כשווארשה עוד לא הייתה לבירת פולין, אלא רק עיר של נסיכי המחוז מזובשה, חי בעיר זו שולית סנדלרים בשם יאסיק. נועז ואמיץ היה הבחור ואהב הרפתקאות שונות. ומאחר שהארנק שלו היה ריק לרוב, יאסיק לעתים קרובות חלם איך למלא אותו, אבל ביושר. באותו הזמן התהלכה בווארשה אגדה שבמרתפי המצודה הישנה של נסיכי המחוז, ששרידי החומות שלו אפשר לראות עוד היום ברחוב טמקה, נמצא אגם קטן. ובאגם זה שוחה ברוזה בעלת נוצות זהב – בעלת הקודמת של המצודה. הייתה זו בעבר אישה חמדנית וקמצנית, והיום חיה תחת האדמה ושומרת על האוצרות שלה. סיפרו גם שבעלת הבית הזו תתגמל ביד רחבה את מי שיעז לרדת למרתפי המצודה האלה וימצא את האגם. ויום אחד

יאסיק החליט לנסות את מזלו, למצוא את הברוזה וכך להתעשר ביושר. הוא לבש את הבגדים הטובים ביותר שהיו לו ויצא

לחפש דרך ירידה למרתפי המצודה. זמן רב הלך בפרוזדורים חשוכים, במעברים תת-קרקעיים, בחושך משש את הקירות הרטובים בידו, וירד במדרגות אבן כל פעם עמוק יותר ויותר. בסוף מצא את עצמו במערה ענקית מוארת באור חלש ומוזר, שנבע לא מהתקרה ולא מקירות האבן. באור החיוור הזה הוא ראה מים כסופים של האגם.

יאסיק נעצר על שפת האגם וחשב "אכן אמת דיברו האנשים על האגם שבמרתפי המצודה. אבל איך אפשר עכשיו למצוא את הברווזה ולבקש ממנה אוצרות?"

רק עלתה השאלה הזו לראשו כשמהמים יצאה ברווזה בעלת נוצות זהב שהאירו את המערה ביתר אור. היא שחתה אל החוף ואמרה בקול אנוש: "אתה איש אמיץ, בחור, אם העזת להגיע לכאן. על כך מגיע לך פרס. אבל כדי לקבל את האוצרות שלי לא מספיק להיות אמיץ. נחוץ גם לב קשוח. כי מי

שיש לו לב רך, יאבד את האוצרות במהירות. לכן, לפני שאגלה לך את האוצר, תצטרך לעבור עוד מבחן אחד. הנה לך מאה טאלר. אתה צריך להוציא אותם במשך יום אחד, אבל רק על הצרכים שלך. אם פרוטה אחת אפילו תוציא למען מישהו אחר, לא תקבל דבר מהאוצר."

יאסיק הקשיב לה בשתיקה ואחר כך הרים ארנק כבד שנפל לרגליו, השתחוה לברווזה ויצא מהמרתף. הוא החזיק את הארנק הכבד בידו וחיך לעצמו. כבר התחיל לחשוב על מה יוציא את הכסף.

"אקנה לי תלבושת יפה, אוכל לשובע ואשתעשע כראוי. טאלר מטבע עגול, יתגלגל מהר. כמו כלום אוציא מאה טאלר ומחר אחזור הנה לקבל את האוצר."

במרכז העיר קנה לו יאסיק בגדים יפים, בחר את החפצים היקרים ביותר, אך למרות שהתלבש כראוי מרגליו עד הראש, הארנק לא נעשה הרבה יותר קל. אז ניכנס יאסיק למסעדה מפוארת ואמר

להביא לו את המנות הטעימות והיקרות ביותר וגם קנקן משקה דבש מובחר מתוק. הוא הופתע

כשהגישו לו חשבון וראה שהסעודה הנהדרת עלתה רק טאלר אחד. הגיע ערב. איפה להוציא את שארית הכספים? יאסיק הסתובב ברחובות, קנה לעצמו כל מיני דברים מיותרים. בסוף הגיע לכיכר שבו עמד אוהל גדול, קרקס, ובו הציגו כל מיני קוסמים, ליצנים ו

להטוטנים.

יאסיק בחר מקום מכובד, שילם עבורו ביוקר, נהנה מההצגה וצחק עד דמעות, אך כשיצא שוב נזכר בצרות שלו. בארנק נשארו עוד עשרה טאלרים.

איך להוציא אותם?

כך מחושב עמד יאסיק בכיכר, כשניגש אליו איש זקן, גיבן, בעל שער שיבה, וביקש נדבה. הושיט את ידו ואמר:

"אנא, איש צעיר, עזור לזקן."

בעבודתו, החיים הטיבו עמו. הוא למד היטב את מקצוע הסנדלרות, פתח סדנה משלו. מעולם לא הצטער שהפסיד את אוצרות. "כבוד מאחרים חשוב לי יותר מזהב" היה אומר יאסיק כשדפק בפטיש על האימום "ונעימה לי יותר הפרוטה שהרווחתי בעבודתי מאשר אוצרות תת-קרקעיים.

לב טוב היה ליאסיק, רגיש לכל צרת אנוש. הוא לא חשב הרבה ושם טאלר אחד על כף היד המושטת. ופתאום כאילו רעם נשמע לידו. ומיד שמע יאסיק את קולה של ברווזת הזהב, כבר לא קול רך ונעים כמו באגם תת-קרקעי, אלה חמור וכועס: "לא עמדת במבחן, ריחמת על העני! לבך רך מדי כדי לרשת את האוצרות שלי! ואל תנסה לרדת שוב אל האגם שבמרתפי המצודה, כי שם רק המוות מצפה לך!"

יאסיק הביט סביב, אך לא ראה איש. גם הזקן הגיבן נעלם, כנראה הלך כשיאסיק הקשיב לקולה של הברווזה.

יאסיק משך בכתפיו וחיך לעצמו: "אין לי צורך באוצרות שלא אוכל להשתמש בהם לטובת אחרים."

בשריקה עליזה חזר יאסיק הביתה, ושם בארגז את הבגדים היפים שקנה בטאלרים של הברווזה. בבוקר התלבש בבגדים הישנים שלו ויצא לעבודה. מאז חי כמו קודם. ומאחר שהיה חרוץ וידיו זריזות